

GAZDASÁGI HAVI TÁJÉKOZTATÓ

2025

OKTÓBER

A GAZDASÁG- ÉS VÁLLALKOZÁSKUTATÓ INTÉZET AKTUÁLIS ELEMZÉSEIRŐL

- » Munkaadó-költségek alakulása
- » A képzés és technológiai fejlesztések szerepe
- » Nemzetközi tendenciák

Készítette

Kása Richárd, elemző
Zsibók Zsuzsanna, elemző
Szenderák János elemző
Szennay Áron, elemző

Kutatásvezető
Molnár Endre Mihály,
szakmai igazgató

2025. november 15.

TARTALOM

02 A MUNKAERŐKÖLTSÉGEK ALAKULÁSA

A béremelés terhe nő, a mozgástér csökken.

[LINK](#)

05 A KÉPZÉS ÉS TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉSEK SZEREPE

A munkaerőköltségek gyors emelkedése tartós alkalmazkodási kényszert gyakorol a magyar vállalkozások működésére.

[LINK](#)

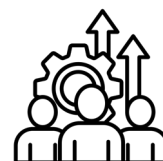
07 NEMZETKÖZI TENDENCIÁK

Óvatos stabilizáció, miközben a feldolgozóipar továbbra is gyenge maradt.

[LINK](#)

A MUNKAERŐ- KÖLTSÉGEK ALAKULÁSA

2025. OKTÓBER

A béremelés terhe nő, a
mozgástér csökken.

A GVI minimálbérkutatás eredményei azt mutatják, hogy a munkaerőköltségek emelkedése továbbra is jelentős terhet ró a hazai vállalkozásokra, különösen a kis- és középvállalatokra. A költségnövekedés fő forrása a minimálbér- és bérminimum-emelés, valamint a bérekhez kapcsolódó közterhek bővülése, amely több ágazatban bértorlódást és bérspirált idézett elő. A vállalatok rövid távon létszámgazdálkodással, juttatások átalakításával és hatékonyságnövelő lépésekkel reagálnak, míg hosszabb távon a technológiai fejlesztések válnak meghatározóvá.

A munkaerőköltségek alakulása továbbra is az egyik legnagyobb kihívásként jelenik meg a hazai vállalkozások számára. A cégek többsége érzékelhető költségnövekedésről számolt be, amelyet elsősorban a minimálbér- és garantált bérminimum-emelések, valamint a bérszintek általános elmozdulása magyaráz. A válaszok alapján a költségek emelkedésének mértéke vállalatméret és ágazat szerint eltérő, de az összkép egyértelműen a foglalkoztatás költségoldali terheinek fokozódását mutatja.

A munkaerőköltségek emelkedését a vállalatok alapvetően két fő csatornán keresztül érzékelik: egyrészt a bérek nominális emelkedése révén, másrészt a bérekhez kapcsolódó közterhek növekedésén keresztül. Számos válaszadó jelezte, hogy a kötelező béremelések hatására a magasabb bérsávokban dolgozók bérigénye is nőtt, ami egyfajta bértorlódáshoz vagy bérspirálhoz vezetett. Ezen folyamat eredményeként a teljes bérköltség szerkezetében nemcsak az alsó szinteken, hanem horizontálisan is eltolódás történt.

A munkaerőköltségek növekedése leginkább a kisebb és közepes méretű cégeknél

éreződik meg. Ezek a vállalkozások gyakran szűkös pénzügyi mozgástérrel rendelkeznek, így egy viszonylag kis mértékű bérnövekedés is jelentősen befolyásolhatja a jövedelmezőségüket és az új beruházások lehetőségét. A válaszokból kitűnik, hogy sok cég a költségek emelkedésére létszám-gazdálkodással, munkaidő-racionalizálással vagy egyes juttatások átalakításával reagál. A legkisebb vállalkozásoknál a nem bérjellegű megoldások – például a munkaszervezés módosítása vagy a hatékonyság növelésére tett lépések – kiemelt szerepet kaptak.

A munkáltatói oldal részéről érzékelhető egyfajta kettősség: miközben a minimálbér-emelés szándékával alapvetően egyetértenek – különösen abban az esetben, ha azt a termelékenységi szint is indokolja –, több visszajelzés is érkezett arra vonatkozóan, hogy a béremelések mértéke meghaladta a cégek egy részének elviselő-képességét. Ez elsősorban azokra a szektorokra vonatkozik, ahol a hozzáadott érték alacsony, vagy az árak nem teszik lehetővé a költségek könnyű áthárítását a fogyasztók felé.

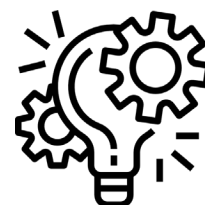
A béremelések és közterhek együtt szűkítik a hazai vállalkozások mozgásterét.

Ágazati bontásban a szolgáltató és a kereskedelmi szektorban működő cégek körében erőteljesebben jelent meg a költség-növekedés okozta nyomás. A válaszadók egy része hangsúlyozta, hogy nem csupán a bérköltségek emelkedése jelent problémát, hanem az adminisztratív, illetve járulékos terhek növekedése is, amelyek összességében csökkentik a cégek gazdálkodási mozgásterét. A foglalkoztatás további bővítése sok esetben ennek következtében kerül halasztásra.

A felmérés összegzése szerint a munkaerőköltségek növekedése strukturális alkalmazkodást kényszeríthet ki a vállalkozásokból: hosszabb távon egyre inkább a hatékonyságnövelés, a technológiai fejlesztések, valamint a munkaszervezési innovációk irányába mozdulhat el a cégek stratégiája. Ugyanakkor rövid távon sok vállalat számára a túlélés eszköze az óvatosság, a kivárással és a költségek szigorú kontrolljával marad.

A KÉPZÉS ÉS TECH- NOLÓGIAI FEJLESZ- TÉSEK SZEREPE

2025. OKTÓBER

A munkaerőköltségek gyors emelkedése tartós alkalmazkodási kényszert gyakorol a magyar vállalkozások működésére.

A vállalkozások többsége jelentős munkaerőköltség-emelkedést tapasztal, amelyet a kötelező béremelések és a bérekhez kapcsolódó közterhek növekedése egyaránt hajt. A kisebb cégek különösen sérülékenyek, mivel szűkös pénzügyi mozgásterük miatt már mérsékelt bérnövekedés is komoly alkalmazkodási kényszert okoz. A válaszok alapján a vállalatok rövid távon költségkontrollal és létszámgazdálkodással reagálnak, míg hosszabb távon a hatékonyságnövelés és a technológiai fejlesztések kerülnek előtérbe.

A 2025 tavaszi vállalati felmérés eredményei azt mutatják, hogy a hazai cégek többsége tisztában van a képzések és a technológiai fejlesztések munkaerőköltségekre gyakorolt középtávú hatásaival. Ugyanakkor a válaszok alapján a tényleges alkalmazkodási gyakorlat és a hosszabb távú stratégiai szemlélet között jelentős szakadék húzódik: a fejlesztési szándék sok esetben jelen van, de a megvalósulás részleges, illetve halasztott. A kutatásban részt vevő cégek közül többen úgy nyilatkoztak, hogy ezek az eszközök valóban hozzájárulhatnak a minimálbér-emelés hatásainak elengedélyezéséhez, de a döntően rövid távú gondolkodás, a forráshiány és a bizonytalan üzleti környezet gyakran háttérbe szorítja ezeket a fejlesztéseket.

A képzések szerepéről a vállalatok túlnyomó többsége pozitívan nyilatkozott. A válaszadók jelentős része elismerte, hogy a dolgozók képességeinek fejlesztése, különösen a termelékenységhez, hatékonysághoz vagy új technológiák használatához kapcsolódó tudás bővítése alapvetően támogatja a vállalati versenyképességet. A válaszok alapján ugyanakkor a képzési aktivitás szintje továbbra is korlátozott. A cégek egy része csupán eseti jelleggel, jellemzően külső kényszer hatására szervez képzéseket, míg strukturált, előre tervezett képzési stratégia csak a nagyobb, tőkeerősebb vállalkozások körében jellemző.

Hasonló kettősség figyelhető meg a technológiai fejlesztések esetében is. A legtöbb cég egyetért abban, hogy az automatizáció, digitalizáció és korszerű technológiai beruházások középtávon enyhíthetik a munkaerőköltségek emelkedéséből fakadó nyomást.

A válaszokból az is kiderül, hogy a vállalatok közül sokan terveznek ilyen irányú fejlesztéseket, különösen ha azokhoz külső támogatás – például pályázati forrás vagy kedvezményes finanszírozás – is társul. Ugyanakkor a cégek egy jelentős része egyelőre nem rendelkezik világos elképzeléssel arra vonatkozóan, hogyan illessze be ezeket a fejlesztéseket a hosszabb távú működési modelljébe.

A mikro- és kisvállalkozások körében a legnagyobb korlátot a beruházási források hiánya jelenti. Ezenél a szereplőknél a túléléshez szükséges likviditás elsőbbséget élvez a képzési vagy technológiai projektekhez képest. A válaszok alapján sok kisvállalkozás számára elsősorban a mindennapi működés biztosítása a cél, miközben a hatékonyságjavító fejlesztésekhez szükséges kapacitás, idő és szakértelem is hiányzik. Ez különösen problémás lehet a munkaintenzív ágazatokban, ahol a munkaerőköltségek aránya magas, de az automatizáció bevezetése technológiailag és pénzügyileg is nehézségekbe ütközik.

Összességében a képzés és a technológiai fejlesztések iránti nyitottság széles körben jelen van a vállalkozások körében, de azok tényleges beépülése a napi működésbe korlátozott. A válaszadók részéről többször megfogalmazódott, hogy a hosszú távú szemlélet meghonosításához szükség lenne célzott támogatási programokra, egyszerűbb hozzáférésű forrásokra, valamint az ismeretek és jó gyakorlatok elérhetővé tételére. A minimálbér-emelésekre adott valódi és fenntartható válaszok között tehát a képzés és a technológia hangsúlyos szerepet kaphat – ha ehhez megfelelő feltételrendszer is társul.

A vállalkozások felismerik a képzés és technológia erejét, mégsem lépik meg a szükséges fejlesztéseket

NEMZETKÖZI TENDENCIÁK

2025. SZEPTEMBER

		Tényadat	Várakozások	Előző időszak
Németország	Munkanélküliségi ráta	6,2	6,3%	6,3%
	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	49,6	51	49,5
	IFO üzleti bizalmi index ¹	88,4	89,3	87,7
Franciaország	INSEE üzleti bizalmi index ²	96,7	96	96
Európai Unió	ESI gazdasági hangulatindex ³	95,5	96	95,5
USA	Munkanélküliségi ráta	4,4%**	4,5%	4,3%
	CB fogyasztói bizalmi index	94,6	96	94,2
	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	52,5	51	49,1
Kína	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	49	50,6	49,8

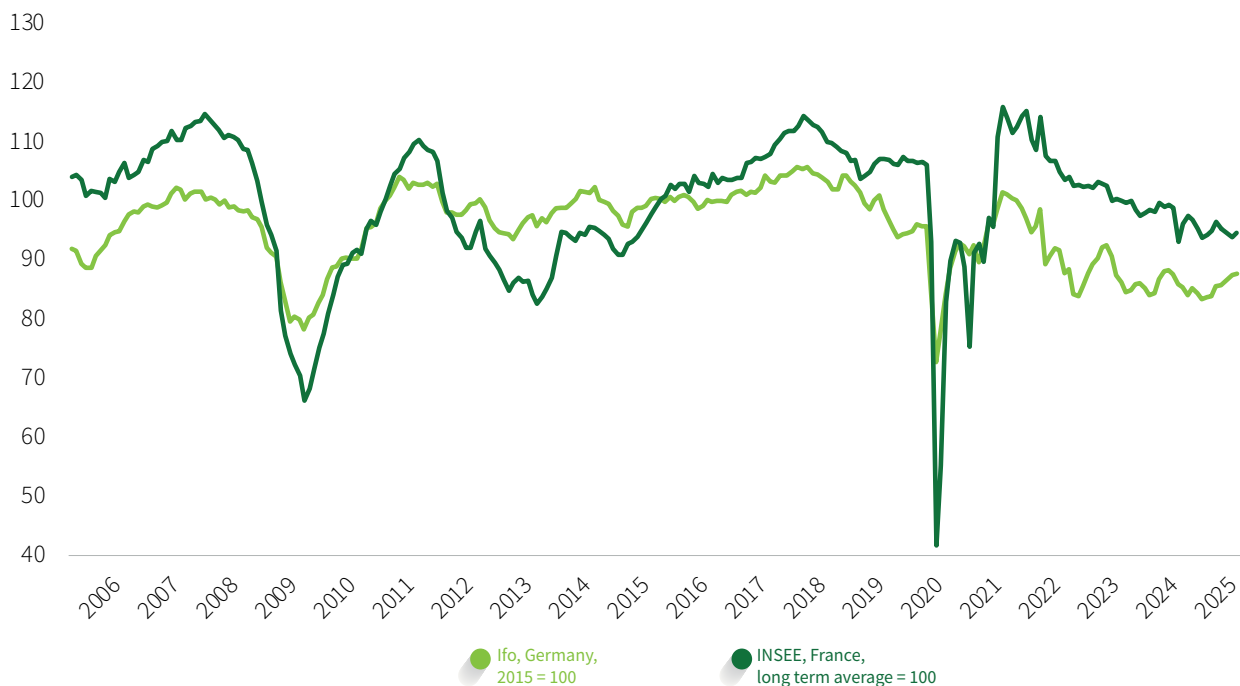
¹ <https://www.ifo.de/en/survey/ifo-business-climate-index-germany>

² <https://www.insee.fr/en/statistiques?debut=0&theme=30&conjoncture=23>

³ https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/latest-business-and-consumer-surveys_en

További adatok forrása: <https://www.bloomberg.com/markets/economic-calendar>

*Visszamenőleges kiigazítás; ** Az USA munkanélküliségi ráta októberre vonatkozóan hivatalosan nem került publikálásra a tartós kormányzati leállás miatt. Becslések szerint ~4,4 % lehetett

2025 októberében a globális gazdasági hangulat továbbra is óvatos, vegyes képet mutatott: a bizalmi indexek több országban enyhe javulást vagy stabilizálódást jeleztek, ugyanakkor a feldolgozóipari aktivitás továbbra is sok helyen a zsugorodás tartományában maradt. Németországban a munkanélküliségi ráta 6,3 %-on stagnált, vagyis érdemi javulás nem történt, miközben a feldolgozóipari beszerzési menedzserindex (PMI) 49,6 pontra kapaszkodott fel, továbbra is a kontrakciós zónában maradván. Az ifo üzleti bizalmi index a szeptemberi gyengülés után enyhén javult, ami arra utal, hogy a vállalatok hangulata lassan stabilizálódik, de a kilátások még törékenyek.

Franciaországban az INSEE üzleti bizalmi index csak minimális elmozdulást mutatott, továbbra is a 96 körüli, hosszabb távon is gyengének számító sávban ingadozva. Az Európai Unió gazdasági hangulatindexéhez (ESI) októberre nem érkezett széles körben publikált frissítés, de a szeptemberi adatok alapján a javulás üteme mérsékelt maradhatott.

Az Egyesült Államokban a kormányzati leállás miatt a hivatalos munkaerőpiaci mutatók nem jelentek meg, de a regionális jegybankok becslései szerint az októberi munkanélküliségi ráta nagyjából 4,3–4,4 % körül alakulhatott. A feldolgozóipari PMI viszont meglepően erős lett: 52,5 pontra emelkedett, ami a bővülést jelző tartományba való visszatérést jelenti, és azt sugallja, hogy az amerikai ipar egyelőre ellenállóbb a globális lassulással szemben.

Kínában eközben a feldolgozóipari PMI 49,0 pontra esett vissza, ami ismét a zsugorodás erő-

1. ábra

Az üzleti bizalom megítélése Németországban és Franciaországban, az Ifo és az INSEE vállalati konjunktúra-felmérései alapján, 2005. január – 2025. október

Forrás: www.ifo.de,
www.insee.fr

södését jelzi, és alátámasztja, hogy a kínai ipari kereslet továbbra is alacsony. A gyengülés különösen szembeötlő a szeptemberi, átmenetileg javuló adatok után.

Össességében 2025 októberében a világ gazdaság továbbra is a lassú kilábalás és a tartós bizonytalanság határán mozgott. A bizalmi mutatók egy része stabilizálódott, sőt javult, ugyanakkor az ipari szektorok teljesítménye több nagy gazdaságban is gyenge maradt, és a geopolitikai, pénzügyi, valamint piaci tényezők továbbra is óvatosságra készítetik a vállalatokat és a fogyasztókat egyaránt.

KAPCSOLAT

MKIK GVI
1054 Budapest, Szabadság tér 7.
Tel: 1/235-05-84
e-mail: gvi@gvi.hu
Internet: <http://www.gvi.hu>

Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az
alábbiak szerint hivatkozzon:
MKIK GVI: *Gazdasági Havi Tájékoztató*,
2025. október 15., Budapest